

Jaarstukken 2024

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Doelstelling 1: Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen

- **Actualisatie beleid en toepassing in projecten.** De gemeente heeft het groen-, bomen- en biodiversiteitsbeleid geactualiseerd en doelen voor de komende jaren vastgelegd. Daarnaast is meer groendata inzichtelijk gemaakt, zoals boomkroonbedekking en -volume. Bij meerdere bouwontwikkelingen is het Programma Groen Gouda toegepast en vastgelegd in overeenkomsten.
- **Vergroening en klimaatadaptatie.** Via het Groenfonds zijn grijs-wordt-groen-initiatieven gerealiseerd, waarbij op verschillende locaties 200 m² verharding is omgezet in groen. Gouda Bruist en Tuinambassadeurs organiseerden acties zoals 'Tegel eruit, Plant erin' en geveltuintprojecten. De tegeltaxi haalde bij 141 adressen 14.732 tegels op en in Korte Akkeren zijn 49 geveltuinten aangelegd. Het nieuwe park op de herbestemde schoollocatie van De Ark is geopend.
- **Groene en klimaatbestendige openbare ruimte.** De vergroening en aanleg van een robuust hemelwatersysteem zijn voortgezet in Kort Haarlem en de Vogelbuurt, evenals in de Wilhelmina van Pruisenlaan en de Componistenlaan. Duikers aan het Oranjeplein zijn gerealiseerd en de herinrichting van het Atlantispark is gestart om deze gebieden klimaatbestendiger te maken.
- **Subsidies en bewonersinitiatieven.** 24 perceeleigenaren ontvingen subsidie voor de aanleg van 600 m² groen dak. Daarnaast kregen 116 inwoners subsidie voor een regenton. De landelijke regeling voor het vergroenen van schoolpleinen is deels herbestemd voor extra klimaatadaptieve maatregelen in de Kadenbuurt, omdat de gemeente inmiddels een eigen, meer aantrekkelijke, regeling heeft voor vergroening van schoolpleinen.
- **Samenwerking en bewustwording.** Gouda was in 2024 gaststad van de landelijke inspiratiedag Steenbreek. Inwoners werden via campagnes en evenementen, zoals de Duurzame Markt, Boomfeestdag en biodiversiteitsweek, geïnformeerd over klimaatadaptatie, waterbeheer en vergroening. Het Convenant Klimaatadaptief Bouwen is toegepast op alle nieuwbouwprojecten die in 2024 zijn gestart.

Doelstelling 2: Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

- **Beleidsontwikkeling en natuurinclusief bouwen.** De gemeente stelde het Omgevingsprogramma Groen: Biodiversiteit vast. Daarin zijn per wijk icoonsoorten benoemd. Ook is gestart met een Soortenmanagementplan om gebouwde diersoorten te behouden binnen de isolatieopgave. Daarnaast is een verkenning gestart naar natuurinclusief bouwen, met de eerste maatregelen in 2025.
- **Ecologisch bermbeheer en biodiversiteitsmaatregelen.** Waar mogelijk zijn bermen ecologisch beheerd en natuurlijke oevers aangelegd, met als uitgangspunt een natuurlijke oever, tenzij. In het Steinse Groen en langs het Heempad wordt minder gemaaid om overwinterende insecten te beschermen. Daarnaast is een project gestart om het bermbeheer tussen gemeenten beter op elkaar af te stemmen.
- **Vergroting biodiversiteit in openbare ruimte.** Op meerdere plekken in de stad zijn biodiversiteitsmaatregelen toegepast. Zoals de aanleg van bloemrijke kruiden- en bollenmixen langs het Ruige Weteringpad en het optimaliseren van graslanden in het Steinse Groen.
- **Verbetering van het leefgebied in Noorderhout.** De gemeente ontving provinciale subsidie voor het verbeteren van het leefgebied van vier diersoorten in groengebied Noorderhout. De uitvoering staat gepland voor het voorjaar van 2025 en maakt deel uit van een breder verbeterplan voor dit gebied.
- **Watersysteem en klimaatbestendigheid.** Om het watersysteem te verbeteren, zijn waar nodig duikers vergroot, zoals bij het Oranjeplein. De gemeente werkte samen met lokale natuurverenigingen en organiseerde gezamenlijke acties, zoals de biodiversiteitsweek.

Doelstelling 3: Inwoners en ondernemers stimuleren energie te besparen en aardgasvrij te worden

- **Nieuwe focus op isoleren en all-electric.** De gemeente heeft de focus verlegd naar isoleren en besparen, met als doel een all-electric eindoplossing voor aardgasvrij wonen. Grootschalige warmtenetten worden niet langer door de gemeente getrokken. Maar klein-collectieve initiatieven zoals in Kort Haarlem blijven ondersteund. Om de Transitievisie Warmte en het Gouds Isolatieprogramma samen te brengen in één aanpak is een uitvoeringsstrategie in ontwikkeling.
- **Ondersteuning van duurzame initiatieven.** Vanuit de subsidieregeling Samen naar een Duurzame Omgeving (SDO) zijn 12 initiatieven ondersteund. Dit varieert van warmtescans en collectieve inkoop tot onderzoeken naar alternatieve warmteoplossingen en netcongestie op bedrijventerreinen. Daarnaast onderzoeken Driestar College, Driestar Educatief, Yuverta en het Groene Hart Ziekenhuis de mogelijkheden voor onderlinge warmte-uitwisseling.
- **Collectieve inkoop en ontzorging.** Via de Energie Karavaan Gouda loopt een pilot met buurtgericht collectieve ontzorging voor woningisolatie. Daarnaast is een stadsbrede collectieve inkoopactie gestart. Daarbij kunnen alle particuliere woningeigenaren gebruik maken van een ontzorgingsaanpak. Voor woningen met een slecht energielabel en lage WOZ-waarde is subsidie beschikbaar. Inwoners met een laag inkomen kunnen extra subsidie krijgen.
- **Aanpak energiearmoede en witgoedregeling.** De gemeente heeft met de twee grote woningcorporaties in Gouda een convenant gesloten om extra maatregelen tegen energiearmoede te financieren. Eind 2024 is ook de witgoedregeling van start gegaan.

Doelstelling 4: Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed

- **Vaststelling routekaart verduurzaming en toegankelijkheid** In 2024 zijn zowel de routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed als het plan voor verbetering van toegankelijkheid vastgesteld. De routekaart richt zich op 55% CO₂-reductie in 2030 en een aardgasvrij en CO₂-neutraal vastgoedportfolio in 2040.

- **Impact van het Herfstakkoord 2024** Het Herfstakkoord 2024 heeft directe gevolgen voor de verduurzamingsdoelen. De tussendoelstelling voor 2030 wordt waarschijnlijk niet gehaald. En het budget van € 60 miljoen is uitgesmeerd over een langere periode. Hierdoor wordt de einddoelstelling niet in 2040 behaald maar in 2045.
- **Verlaging ambitieniveau toegankelijkheid** Als gevolg van het Herfstakkoord is het ambitieniveau voor toegankelijkheid verlaagd van Goud naar Brons.
- **Doorvertaling naar aangepaste plannen** De gemeente werkt aan een doorvertaling van deze wijzigingen in zowel de verduurzamingsroutekaart als het toegankelijkheidsplan.

Doelstelling 5: Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte

- **Samenwerking en kennisdeling over bodemdaling en funderingen.** De gemeente werkt nauw samen met het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen (KBF) en deelt kennis via de Bodemdalingsexperience. Gouda is aangesloten bij het Funderingsloket Groene Hart, waar bewoners advies kunnen krijgen over funderingsproblemen.
- **Ondersteuning bij funderingsschade en ophogingen.** De gemeente ondersteunt bewoners bij het minimaliseren van funderingsschade door waterpeilveranderingen in de binnenstad. In 2024 zijn meerdere wijken en straten opgehoogd, zoals Achterwillens Oud, de Edisonstraat en de Zevende Heesterhof. Dit was inclusief de aanleg van een robuust hemelwatersysteem.
- **Investeren in openbare ruimte en bodemdaling.** De gemeente heeft gewerkt aan het Programma Openbare Ruimte Binnenstad, waaronder de herinrichting van de Korte en Lange Tiendeweg. Binnen het Kaderplan Bodemdaling zijn overstorten gerealiseerd bij Paradijs en Achter de Vismarkt.
- **Duurzaam en emissieloos bouwen.** Gouda heeft het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen ondertekend. Dit leidt tot meer gebruik van elektrisch materieel waardoor de milieubelasting en overlast voor omwonenden afnemen.
- **Verbetering toegankelijkheid openbare ruimte.** Om de stad toegankelijker te maken, zijn onder andere lichtmasten verplaatst, trottoirs geëgaliseerd en obstakels tussen ouderencentrales en supermarkten verwijderd. Daarnaast zijn fietssluisen aangepast voor rolstoelen en rollators en zijn extra visuele hulpmiddelen aangebracht bij openbare toiletten op de Markt.

3.2.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

3.2.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

